

کتاب طبر

اون بش کونده بر نشر اولور دینی ، علمی مجموعه اسلامیہ در

صاحب و مدیر مسئولی

ابو العلاء زین العابدین

تاریخ تأسیسی

۱۳۳۰

عدد : ۴ ۲۷ جمادی الآخر سنہ ۱۳۳۰ یخشنبہ ۳۱ مایس ۱۳۲۸ برنجی جلد

امتحان حاضر قلمري

٢

عقد بيعه قبضك تأثيراني

بيعك تماميافته قبض شرط و كذا : چونكه بيع بر عقد تبرع دكل عقد معاوضه در . بونك ايكي مستثناسي واردر : ١ — بيع صرف كه بدليندن هر ايكيديك ٢ — بيع سلم كه بالكنز نمك مجلس عقده قبضي شرطدر ، بونلك تماميتي قبضه مفتردر . مع مافيه قبضك عدم اشتراطندن بيعه بسبتون تأثيرسزايكي معناسي آكلاشيلا مالميدر . زيرا قبض ايله تأثيرات آتبه حصوله كالير :

١ — مشتري به ضمانه ؛ قبض ايله تقرر ايدر . كه هلاك ميبه عائد احكامده بو جهت واضحاً مشهود اولور . زيرا هلاكده ايكي احتمال واردر : ١ — قبل القبض كه باقبيلور : با ميبهك تمامي تلف اولمشدر بوحالده بش احتمال وارد خاطر اولور : هلاك : (١) بايهك فعلي (٢) ميبهك فعلي — بر حيوانك كندى كنديني اتلاف ايتسي كي — (٣) آفات ساهويه دن برى ايله حصوله كالير كه هراوچنده بيع منفسخ اولور . (بو انفساخ اساسك بر مستثناسي واردر : اوده سلمدر . زيرا مبيع ؛ سلمده حين بيعهكي موجود ايله تعين اغز .) مشتري نمي ويرامش ايسه ويرمكدن قورتييلور ، ويرمش ايسه استرداد ايدر . مثلي قيمتي بايه تضمين ايتديره من كه مهم نتيجه بو در . زيرا ثمن ايله مضمون اولور . خلافي ترويج ايكي ضمانك اجتماعي تجويزدر كه باطلدر . [ميبهك قبل القبض بايهك ويا بر شخص ثالثك پذنده بولمسي حكماً مساويدر . شوقدر كه شخص ثالثك پذنده ايكن وقوعولان تلفده شخص ثالثك برصنع و تقصيري اولور ويا شخص ثالثك پذنده اساساً بر يد ضمان بولنورسه شخص ثالثك فعلي ايله وقوعولان تلفدهكي احكام جاري يعني مشتري ايجون مخيرلك ثابت اولور مشتريك امرى اولفسيزين بايهك هبه واعاره سنده ويا بالايداع مستودعك تعديسنده اولديني كي . هبه واعاره ده متلف بعدالضمين رجوع ايده من بيعه ايدر . زيرا عقود معارضه ده بر كيسه بريخي الداتيرسه ضرريني ضمان اولور .] (٤) مشتريك فعلي ايله حصوله كالير كه ضرر مشتري به عائد اولور . زيرا بو فعل بر قبض حكمي تشكيل ايدر . بنابرين مشتري به تأديه ثمن لازم كالير ، مشروط بر خياري وارسه ساقط اولور . بو اساسك مستثناسي : بايهك حق استردادى بولمسي حالنده كوريلور . مثلا ، بايع ايجون خيسار مشروط اولور ويا بيع اساساً فاسد بولنورسه ، بايع مشتري به ميبهك مثلي ويا قيمتي تضمين ايتديرير . مشتري نمي تأديه ايله ضماندن قورتييله من . (٥) شخص آخرك فعلي ايله حصوله كالير كه بو حالده مشتري به خيسار ثابت اولور . يعني ديگرسه بيبي فسخ ايدر نمي تأديه مجبوريتندن قورتييلور . [زيرا قبض بولماديني ايجون ضمان تقرر ايده ميور ، يعنى خسار كنديسنه عائد اولور حتى نمي

و بر من ایسه کری آله بیلور . وارسون باع میبی متلفه تضمین ایتدیرسون [دیرسه امضا ایدر .
بنابرین باره بی و بریر . متلفه ده مثل و یا قیمتی تضمین ایتدیرر .

ربا میبعک بر قسمی تلف اولشرر . بو حالده بش احتمال خاطره تبادر ایدر . یعنی
قسماً هلاک : (۱) بابعک فعلی ایله اولور که مشتری ده غیرلک حصوله کتیرر یعنی دیرسه بیعی فسخ
ایدر ، نمندن قورتیلور دیرسه نقصان ؛ نقصان وصف اولسون نقصان قدر اولسون میبی نمندن
حصوله قبول ایدر . (۲) میبعک فعلی . (۳) آفات سوابه دن بری ایله اولور که ینه مشتری ده غیرلک
کوریلور یعنی دیرسه بیعی فسخ ایدر . نمندن قورتیلور دیرسه بیعی مجیز اولور که او زمان باقیلور :
نقصان قدر ایسه نمندن حصوله ، نقصان وصف ایسه تمام نمین ایله میبی آلیر . (۴) مشتری نک فعلی
ایله اولور که جز هالکده اتلاف باقیده تعیب ایله قبض حکمی تجلی ایتدیرکندن خسار مشتری به
عائد اولور . حتی باقی قبل الحبس ید باعده تلف اولسه ینه مشتری دن کینش اولور . یعنی نمندن
حصوله سنک سقوطی صورتیه مضمونیتی جهته کیدلر ، نته کم بعد الحبس اتلاف حالده ده بابعک
تضمینی مجبوری نمندن صرف نظر ایتدیرر بر طرف اولماز . حالبوکه قبل القبض مشتری نک صنی
اولفسزین وقوعبولان تلفلورده میبعک باعدن کیده چکی معلومدر . (۵) شخص آخرک فعلی ایله
اولور بابعک فعلی کبی تلقی اولنهرق عینی احکامه تابع طوتیلور . شو قدر که بوراده غیرلکده بر
فضله لاق وارددر یعنی مشتری ایسترسه متباقینی تمام نمخله قبول ایدرک نقصانی کندی حسابنه متلفه
تضمین ایتدیرر . مثلاً باع میبعک بر قسمی تسلیمدن صکره بندنه کی متباقینی صائوب مشتری سیده
اتلاف ایسه مشتری اول غیردر دیرسه متلفه تضمین ایتدیرر که بیع اول نافذ و ثانی منفسخ اولور
دیرسه و بر دیک نمک بومتباقیه عائد قسمی استرداد ایدر که بیع اول منفسخ ثانی نافذ اولور . یوقسه
مثلی و یا قیمتی باعه تضمین ایتدیرر . زیرا قبل القبض بابعک تضمینی سقوط نمین شکلنده متجلیدر .
۲ — بعد القبض که بو حالده ده احکامک تخفی اعتبارله ایکی احتمالی نظره آلتی ايجاب ایدر . ۱ — هلاکده
بابعک فعل و دخلی کوریلور که او حالده باقیلور : ايجابات عقددن طولایی باعده میبی استرداد حق
بولنورسه شواستهلکله عقد منفسخ و مشتری دن نمین ساقط اولور . یعنی حرکت واقعه سیله حق استردادینی
استعمال ایتش عد اولور . بنابرین مشتری نمی و بر من ایسه استرداد ایدر . بویه بر حق حائز
بولنورسه طبق بر شخص ثالث کبی میبعک مثلی و یا قیمتی مشتری به اوده . ۲ — کورلر ،
طبیعی ضرر مشتری به عائددر . زیرا قبض ایله ؛ ضمانت قرار ایتدیرر . بنابرین نمین معجل اولوبده
ویرامش ایسه تأدیه لازم کلیر . و بر من ایسه استرداد ایده من . فقط ايجابات عقددن اولهرق
بابعک حق استرداد بولنورسه مشتری به میبعک مثلی و یا قیمتی اوده مک لازم کلیر .

ب — میبعک برلنه قارشی بابعک قیمتی بر طرف اولور . مشتری نک مفلساً وفاتنه عائد
احکامده بو جهت واضحاً کوریلور . زیرا وفاتده ایکی احتمال وارددر : ۱ — قبل القبض که اوج
احتمال وارد خاطر اولور : ۱ — عاقیدن — هرایکسی وفات ایدر . مفلس دکلرسه ورته مقاملرینه
قائم اوله جفندن حیائلرنده کی وضعیت حقوقیه متقابلاً ترکبه قارشی دوام ایدر . مفلساً وفاتلرنده
آئیده کی تفصیلات وجهله حل مسئله اولنور ۲ — یالکیز بابعک وفات ایدر . باقیلور : باره بی آلتش ایسه

مبیعک بدنده قالمش اولسی امانت دیمک اوله جفندن مالکی بولان مشتری به وریلور وفاتک عادیاً ویا مفلساً وقوعی بونقطه ده هیچ بر تاثیر براقز پاره یی آلامش ایسه مفلساً وفاتنده غرما ، عادیاً وفاتنده ورته مورث کی حق حبس صلاحیتی محافظه ایدر ۳ - یالکز مشتری وفات ایدر .

باقیلور : پاره یی بایع آلمش ایسه مسئله چیمز . آلامش ایسه عادیاً وفاتنده بایعک ورته سنده حق حبس صلاحیتی کوریلور یعنی ورته مورثی مقامنه قائم اوله جفندن وضعیت حقوقیه دکیشمز مفلساً وفاتنده حق غرما تعلق ایده جکندن ورته سنده وضعیت بر از متبدلدر واقعا بایعک ینه حق حبسی وارددر زیرا مطلق بیعده نمی آنجه یه قدر بدنده کی میبی حبس دائماً حقیدر بوراده حقیقه و شافیه منتقددر یعنی بعدالمقد بایعک میده ملکیتی بولنامسی بو حق استعماله منافق دکلدر . نه کی میده رهنه مالک دکل ایکن بویه برحقه ناللدرد . فقط شوحق بویه براحتیله حاکمک مداخله فطیه سته معروض قایلور ، زیرا حاکم حق غرما یی نظره آلهرق بروجه آتی معامله ده بولنور : یعنی موجود ترکه مبیعک نمته کافی ایسه وبروب میبی فورناریورکه قیعتک تنافص وتزایدندن غرما متضرر ویا منتفع اولور کافی دکله صاتیور و آلنان پاره : (۱) نمته مساوی ایسه بایعه وریلور ، یعنی بایع دیگر داینلردن احق اولور ، آلهجی بدل مبیع اوزرنده بر دین ممتاز عد اولنور . دقت ایدیلورسه کوریلورکه بو نتیجه یی اعداد وتأمین ایدن قبضک عدم وقوعیدر . ایشته فقدان قبض بایع ایچون بویه بر نتیجه حقوقیه وجوده کتیرمشدرد . (۲) نمندن نقصان ایسه کذا بایعه وریلور ، نقصانی مهما امکان تلافی ایچون بایع غرما یه داخل اولور یعنی غرما ایچون موضوع نسبت دائره سنده متباقی آیر . مثلاً پوز غروشه صاتیبنی برشیک حاکم طرفندن طقسان غروشه صاتیلمسی پوزندن متضرر اولدینی اون غروش ایچون غرما اونده بر نسبتنده استیفای حق ایده جکرسه اوده برغروش آیر .

(۳) زیاده ایسه نمته تقابل ایدن مقداری بایعه فضله سی غرما یه وریلور . ۲ - بعدالقبض ینه اوچ احتمال وارددر : ۱ - عاقیدن - هرایکسی وفات ایدر . بویه بر حالده اختلاف انجق نمک آلتنامسندن طولای تصور اوله بیله جکندن ورته مقاملرینه قائم اولدقلری مورثلرنک وضعیت حقوقیه لرخی محافظه ایدرلر . حق غرما نک تعلقنی استلزام ایدن مفلساً وفاتده وضعیت نه اولهجی آئیده کوسرلشدر . ۲ - یالکز بایع وفات ایدرکه اختلافی ینه نمک آلتنامسی حالده تصور ایده بیله جکمزدن وفاتک عادیاً وقوعنده ورته ده مفلساً وقوعنده غرماده پاره یی ایستیه بیلمک حق کوریلور . یعنی بونلر بایع مقامنه قائم اولورلر . ۳ - یالکز مشتری وفات ایدرکه اختلاف ینه هنی صورتله تصور اوله جفندن باقیلور : وفات عادیاً وقوعولش ایسه بایعک ورته یه قارشو وضعیت حقوقیه سی عادتاً مشتری به قارشو اولان وضعیت حقوقیه سی کییدر . مفلساً وقوعولش ایسه غرما یه قارشو وضعیت حقوقیه سی تمیینه اختلاف اولنشدرد . حقیقه وضعیت اصلیه یی یعنی بالذات مشتری به قارشو اولان وضعیتی قبول ایدیسورلرکه بو حالده وقوع قبضدن طولای مبیع اوزرنده هیچ بر حق قالیان بایعک نم مبیعدن ناشی حائر بولندینی صفت دایننده هیچ بر ممتازی یوقدر . یعنی وضعیتی طبق دیگر دانشلر کییدر . اونلر نه نسبتنده استیفای حق ایده جکرسه بایعه او نسبتنده نم میبی ایستیه بیلور . زیرا قبضک مشروعاً وقوعی حق حبسک سقوطنی کوسرپیور . ساقط اولان حق حبسی و بالطبع بوکا ابتدا ایده جک ممتازی وفات کری کتیره من .

مجله ده بو نقطه نظری قبول ایتشدرد . شافعیه بو نقطه ده قبض ایچون بر تأثیر طایفه یورلر . یعنی قبل القبض بایع میبی حبسه اهل و بالنتیجه بدله نصل احق ایسه بعدالقبضه اوله در دیورلر . [علمادن بر ذات ایسه بو اختلافک انجی خلاف اصل اولان وعده لی ساتیشلرده جاری اوله جفتی یوقسه مطلق بیسئلرده بایعک قبل القبض و بعدالقبض میبعه احقننده اجماع بولندیغنی ایلمری سورمکده در که تاریخ قعی تتبع ابله بو ادعاک اصابت و عدم اصابتی تعیین اولنه ییلور .]

ج - مشترکک میبع منقول عامر تصرفاننده کوریهلده قعیمرات بر طرف اولور .
 مشترکک منقول میبعده عقود مدنیه دن برنی اجرا ایتسک قبل القبض تابع بولندیغنی قیود ابله بعدالقبض حالنده کی سربستی دن بو جهت واضحاً آ کلاشیلور . زیرا مشترکک قبل القبض بو قبیل تصرفاتی اجرا سنده ایکی احتمال واردر : ۱ - مشتری به فارشی عاقدک بایع اولسی . احکام قانونیه تدقیق اولورسه آ کلاشیلور که میبع منقولک قبل القبض بایع بیسی ؛ بولنه اقتران ایسه بیله بیع لفظنک ضدی اولان اقاله دن مجاز عدینه امکان علمی بولنماسدن ناشی غیر جائز وهبه ورهنی ؛ واقعا قبول حالنده اقاله صورتیه مجازاً اعمال ممکن ایسه ده عدم قبوله بیعک وجودنی ازاله ده غیر مؤثر واعاره و اجاره سی ؛ قبول حالنده بیله حکملری غیر متجلی بولنمقدن طولای فائده دن عاریدر - مثلاً اجاره ده بایعدن اجرت ایستنه میور زیرایندنه تلف حالنده حکم بیع ایجاباتی اولورق نمن ابله مضمون اوله جفتدن اجرت ابله ضمانک اجتماعه میدان وریلور، اعاره و اجاره ده معقود علیه عین دکل منفعت اولدیفندن طبیی اقاله حل وارد خاطر اولیور - ۲ - شخص آخر اولسی ینه تدقیقاتر بزه کوستربرکه بیع وایجار کی تمامی قبضه مفتر اولیان عقوداقی انفساخ غرنندن یعنی تفله عقدک منفسخ اولوب مثلاً بیعه میبعک بایعدن کیتسی احتمالی بولنمسندن طولای غیر جائز یعنی عقود ثانیه فاسد وهبه ورهن کی تمامی قبضه مفتر عقوداقی ده تسلیم امرک ققداننده غیر معتبردر . زیرا قبضی امر ایتمش ایسه بولنرک بطریق الثبایه وقوعبوله جق قبضلریله قبل الفضلک حالی منتهی اولور، قبضک تصرفاننده کی تقییداته نهایت ویره چکی ایسه معلومدر . [بو تقییدات اساسک بر مستثناسنی اقاله دن صکره مشترکک هنوز یدنده بولنان میبی بایعک یکیدن مشتری به صاعسی حالنده کوریهلورز؛ چونکه شو صورتله بیع صحیح عد اولنیور ، حالوکه اقاله یی ؛ بیع جدید اوله رق تلقیده بایعک وضعیت حقوقیه سی مشتری اولفدن عبارت اولسنه کوره شو بیعی عادتاً بایعه بیع عد ایدرک عدم جوازینه کیتک لازم کلیر . بونک سببی اقاله نک طرفین حقننده نسخ عد اولنسنده اراملیز . نه کی اقاله اشخاص ثالثه حقننده بیع جدید تلقی اولندیفندن بایعک شو صورتله مشتری یدنده قلان میبی غیره بیسی صحیح اولیور . خلاصه هرکس حقننده نسخ عد اولنه جقلرده بایع مشتری صفتی طاقینه میه جفتدن مشتری یدنده کی مالنده تصرفاتی تقییداته اوغرامیور . فقط بیع جدید عد اولنه جقلرده مشتری صفتی طاقینه جفتدن تصرفاتی تقییداته اوغرایور دقت !]

ماردینی زاده : ابوالهول

